

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Slavonski Brod

KLASA: 041-01/21-02/3
URBROJ: 613-14-21-8
Slavonski Brod, 13. rujna 2021.

**Izvješće
o obavljenoj
financijskoj reviziji**

**Općina Okučani
za 2020.**

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Planiranje i izvršenje proračuna	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2020.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2020.	19
	Provedba naloga i preporuka	32

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Okučani (dalje u tekstu: Općina) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Ustrojene su i vode se propisane poslovne knjige, ali podaci o vrijednosti nefinancijske imovine evidentirani u analitičkoj evidenciji (54.680.370,00 kn) nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi (64.338.341,00 kn). U financijskim izvještajima je vrijednost nefinancijske imovine iskazana prema podacima iz glavne knjige.

Na području Općine nalazi se šest groblja, čija vrijednost nije procijenjena ni evidentirana odnosno iskazana u poslovnim knjigama i finansijskim izještajima, a prema podacima iz zemljišnih knjiga, zemljišta na kojima se nalaze groblja u vlasništvu su Općine.

U finansijskim izještajima su ukupna potraživanja koncem 2020. iskazana u iznosu od 3.148.821,00 kn i u cijelosti su dospjela. U poslovnim knjigama i finansijskim izještajima nisu evidentirana odnosno iskazana potraživanja u ukupnom iznosu od 2.177.014,00 kn, koja se odnose na potraživanja za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na obročnu otplatu, potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo i potraživanja za prihode od koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova. Potraživanja za komunalnu naknadu evidentirana u glavnoj knjizi manja su za 95.887,00 kn u odnosu na evidentirane podatke u analitičkom knjigovodstvu. Na pojedinim računima potraživanja i obveza su u poslovnim knjigama evidentirane uplate kupaca i podmirenje obveza prema dobavljačima, a da nisu evidentirana potraživanja i obveze koja se odnose na navedene uplate odnosno isplate (ulazni i izlazni računi ili drugi dokument koji potvrđuje da se poslovni događaj stvarno dogodio). Zbog navedenoga je stanje na pojedinim računima potraživanja i obveza netočno iskazano.

Prema podacima iz analitičkih evidencija, dospjela potraživanja starija od jedne godine iznose 290.742,00 kn, a starija od tri godine 2.568.147,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja obavljen je u iznosu od 364.579,00 kn, i to za potraživanja za komunalnu naknadu, dok za druga potraživanja ispravak vrijednosti nije proveden.

Prema izješćima Financijske agencije (institucije ovlaštene za obradu podataka) prihodi od poreza i prikeza porezu na dohodak ostvareni su u iznosu od 6.770.111,00 kn, a u poslovnim knjigama Općine su evidentirani i u finansijskim izještajima za 2020. iskazani u iznosu od 7.049.734,00 kn, što je više za 279.623,00 kn.

Potraživanja za danu kratkoročnu pozajmicu u iznosu od 65.500,00 kn i rashodi u ukupnom iznosu od 1.103.957,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom, što je utjecalo na strukturu potraživanja i rashoda. Za ulaganja u izgradnju sportske građevine u vrijednosti od 2.685.218,00 kn evidentirano je povećanje vrijednosti imovine u uporabi iako radovi nisu završeni i objekt nije stavljen u uporabu. Nadalje, u okviru rashoda za nabavu nefinansijske imovine evidentirani su rashodi za izgradnju nerazvrstanih cesta i sportske građevine u iznosu od 1.016.050,00 kn, a povećanje vrijednosti nefinansijske imovine za navedena ulaganja evidentirano je u iznosu od 812.840,00 kn, što je manje za 203.210,00 kn. Navedeno je utjecalo na točnost iskazane vrijednosti imovine i vlastitih izvora.

Popis imovine i obveza za 2020. nije cjelovit. Potraživanja i obveze nisu popisani pojedinačno po dužnicima i vjerovnicima, nego po skupinama računa iz Računskog plana. Prije popisa nije uskladeno stanje nefinansijske imovine u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi. Knjigovodstveno stanje nefinansijske imovine nije uskladeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o vrijednosti obveza i vlastitih izvora iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi. U finansijskim izvještajima su vlastiti izvori iskazani 305.459,00 kn manje, a obveze 305.461,00 kn više od evidentiranih u glavnoj knjizi. (točka 1. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 1.654.192,00 kn. Poslove održavanja komunalne infrastrukture za koje su rashodi ostvareni u iznosu od 751.470,00 kn obavljalo je trgovačko društvo za obavljanje komunalnih djelatnosti u vlasništvu Općine. Poslovi održavanja javne rasvjete za koje su rashodi ostvareni u iznosu od 41.000,00 kn povjereni su pravnoj osobi na temelju ugovora zaključenog u siječnju 2020. Ugovori zaključeni s trgovačkim društvom i pravnom osobom ne sadrže neke elemente potrebne za obračun i kontrolu obavljenih poslova. Tako ugovor s trgovačkim društvom ne sadrži količinu (opseg) komunalnih poslova i jediničnu cijenu pojedinih usluga, a ugovorom za održavanje javne rasvjete nisu utvrđeni opseg (količina) i vrijednost ugovorenih poslova te nije ugovorenjamstvo izvoditelja o ispunjenju ugovora.

U lipnju 2020. Općina je na temelju Odluke o davanju suglasnosti za kupnju nekretnine, koju je donijelo Općinsko vijeće, kupila nekretninu (u naravi dvorište s 2 287 m² i zgrada s 557 m²) ukupne površine 2 844 m² za 260.000,00 kn. Općina je nekretninu kupila od fizičke osobe koja ju je neposredno prije stekla kupnjom na trećoj elektroničkoj javnoj dražbi koju je provodila Financijska agencija u postupku prodaje nekretnina stečajnog dužnika, i to za 115.861,00 kn. Za sudjelovanje na javnoj dražbi Općina je uplatila jamčevinu u iznosu od 10.702,00 kn, ali je jamčevina uplaćena na pogrešni predmet prodaje te Općina nije mogla sudjelovati na dražbi. U pozivu Fine na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi obrazloženo je na koji način uplatitelj obavlja kontrolu uplaćene jamčevine, iz čega proizlazi da kontrola uplate jamčevine nije provedena odnosno da je učinjen propust u kontroli. S obzirom na to da je Općina zbog učinjene pogreške propustila sudjelovati na dražbi te da je navedenu nekretninu kupila za 260.000,00 kn, iz proračuna je za navedenu namjenu izdvojeno 144.139,00 kn više od postignute cijene na elektroničkoj dražbi. Nadalje, u Odluci Općinskog vijeća nije utvrđen razlog kupnje nekretnine.

Prema obrazloženju Općine, nekretnina je potrebna za odlaganje komunalne opreme, uređaja i strojeva (spremnika za odvojeno prikupljanje otpada) koje je Općini isporučio Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti do isporuke krajnjim korisnicima, odnosno stanovnicima Općine.

Prije kupnje nekretnine Općina nije provela stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti navedenih ulaganja iz koje bi bili vidljivi sadašnji i budući troškovi ulaganja te iskoristivost odnosno potrebe za kupnjom navedene nekretnine. (točka 2. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostaone i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlu III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Brodsko-posavske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17), razvrstana je u I. skupinu jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Obuhvaća 17 naselja i prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 477 stanovnika. Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinstveni upravni odjel. Koncem 2020. Općina je imala četiri zaposlenika. Na programu javnih radova bilo je sedam, a na poslovima pomoći u kući dva zaposlenika (jedan na puno radno vrijeme i jedan na pola radnog vremena) na određeno vrijeme. Ugovor o pružanju socijalnih usluga pomoći u kući zaključen je u siječnju 2019., a primjenjuje se najduže do 31. prosinca 2021.

Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna tijekom 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2021.) je općinski načelnik Aca Vidaković. Općinski načelnik i jedan zamjenik općinskog načelnika dužnost na koju su izabrani obavljali su profesionalno, a drugi zamjenik općinskog načelnika volonterski.

Statut Općine usklađen je s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 144/20). Prema Izmjenama i dopunama Statuta, Općinsko vijeće ima 13 članova, a općinski načelnik ima jednog zamjenika iz reda nacionalne manjine.

Općina ima jednog proračunskog korisnika (narodna knjižnica i čitaonica). Suosnivač je Dječjeg vrtića Nova Gradiška, koji je upisan kao proračunski korisnik Grada Nove Gradiške i ima podružnicu na području Općine, a prema Sporazumu o međusobnim pravima i obvezama osnivača Dječjeg vrtića (Grad Nova Gradiška i šest općina), za obavljanje djelatnosti koristi poslovni prostor (zgradu) u vlasništvu Općine. Koncem 2020. ima udjele u temeljnog kapitalu tri trgovačka društva u ukupnoj vrijednosti od 8.634.100,00 kn, od čega 100,0 % udjela u temeljnog kapitalu trgovačkog društva za komunalne djelatnosti, 25,0 % udjela u temeljnog kapitalu društva za radijsku djelatnost te 6,41 % udjela u temeljnog kapitalu trgovačkog društva za obavljanje vodnih usluga.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun za 2020., Odluka o izvršavanju proračuna, odluke o izmjenama i dopunama Odluke o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune proračuna doneseni su u skladu s propisima i objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

Proračunom su prihodi planirani u iznosu od 32.683.339,00 kn, rashodi u iznosu od 33.293.553,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 610.214,00 kn. Tijekom 2020. donesene su dvije izmjene i dopune proračuna. Proračun, izmjene i dopune proračuna te Godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže prihode i rashode Općine i proračunskog korisnika (knjižnica). Obavljanje djelatnosti knjižnice i dječjeg vrtića financira se iz proračuna Općine i njihovih vlastitih i namjenskih prihoda. Odlukom o izvršenju proračuna za 2020. utvrđeno je da se korisnici proračuna koji ostvaruju vlastite prihode mogu koristiti tim prihodima za pokriće izdataka nastalih obavljanjem tih poslova, a ostatkom prihoda za tekuće izdatke te investicijsko održavanje.

Izmjenama i dopunama proračuna, iz prosinca 2020., prihodi su planirani u iznosu od 14.227.919,00 kn (što je 18.455.420,00 kn ili 56,5 % manje u odnosu na proračun), rashodi u iznosu od 14.838.133,00 kn (što je 18.455.420,00 kn ili 55,4 % manje u odnosu na proračun) te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 610.214,00 kn. Na smanjenje proračunskih prihoda najviše je utjecalo smanjenje prihoda od pomoći (najznačajnije od pomoći iz državnog proračuna na temelju prijenosa EU sredstava) u iznosu od 18.613.634,00 kn, a odnose se na planirane pomoći za izgradnju prometnice s oborinskom odvodnjom (projekt se prenosi u iduću godinu) i sufinciranje izgradnje nerazvrstane ceste u Općini.

Uz proračun za 2020. donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, za 2021. prihodi su planirani u iznosu od 24.862.400,00 kn, rashodi u iznosu od 25.162.400,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 300.000,00 kn, dok su za 2022. prihodi planirani u iznosu od 13.392.400,00 kn, rashodi u iznosu od 13.712.400,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 320.000,00 kn.

Donesen je Plan razvojnih programa koji sadrži ciljeve, prioritete i mjere razvoja od 2020. do 2022. povezane s programskom i organizacijskom klasifikacijom proračuna te pokazatelje rezultata. Uz izmjene i dopune proračuna donesene su i izmjene Plana razvojnih programa. Vrijednosno značajnija sredstva za 2020. planirana su za rekonstrukciju i izgradnju sportske građevine (rekonstrukcija tribina s građenjem nadstrešnice, rekonstrukcija parkirališta, nogometnog igrališta i građenje malonogometnog igrališta te rasvjete nogometnog igrališta) u iznosu od 4.281.199,00 kn, poboljšanje komunalne infrastrukture u iznosu od 208.182,00 kn, izradu studije i dokumentacije za projekt javne odvodnje i pročišćavanje voda u iznosu od 200.000,00 kn te izradu dokumentacije i izgradnju poljoprivredno-gospodarskog inkubatora u iznosu od 185.000,00 kn. Uz proračun su doneseni Program javnih potreba u području obrazovanja, kulture, sporta, informiranja, manifestacija i udruga građana, Program javnih potreba u području dodatnih usluga u zdravstvu i preventivi, Program socijalnih potreba – finansijskog plana o pravima iz socijalne skrbi, Program organiziranja i provođenja zaštite i spašavanja na području Općine te Program javnih potreba u području dodatnih usluga u zdravstvu i preventivi.

U ožujku 2021. Općinsko vijeće donijelo je Odluku o usvajanju godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2020., prema kojem su prihodi ostvareni u iznosu od 14.339.834,00 kn, što je 111.915,00 kn ili 0,8 % više od planiranih proračunom, a rashodi u iznosu od 12.494.803,00 kn, što je 2.343.330,00 kn ili 15,8 % manje od planiranih proračunom. Ostvaren je višak prihoda u iznosu od 1.845.031,00 kn.

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020. iskazani su prihodi i rashodi Općine i proračunskog korisnika u dijelu u kojem ga Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 14.272.323,00 kn, što je 2.495.257,00 kn ili 21,2 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2) u kn
1.	2	3	4	
1.	Prihodi od poreza	7.131.232,00	7.224.856,00	101,3
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.680.377,00	4.147.813,00	154,7
3.	Prihodi od imovine	387.873,00	432.502,00	111,5
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.234.338,00	2.101.106,00	170,2
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	5.000,00	0,00	-
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	43.571,00	52.712,00	121,0
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	294.675,00	313.334,00	106,3
Ukupni prihodi		11.777.066,00	14.272.323,00	121,2

Vrijednosno značajniji udjeli imaju prihodi od poreza u iznosu od 7.224.856,00 kn ili 50,6 %, prihodi od pomoći u iznosu od 4.147.813,00 kn ili 29,1 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 2.101.106,00 kn ili 14,7 % ukupnih prihoda.

Svi drugi prihodi (prihodi od imovine, kazne, upravne mjere i ostali prihodi te prihodi od prodaje nefinancijske imovine) iznose 798.548,00 kn ili 5,6 % ukupnih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno više ostvareni su prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.467.436,00 kn ili 54,7 % (vrijednosno značajnije povećanje prihoda od kapitalnih pomoći iz državnog proračuna za rekonstrukciju i izgradnju sportske građevine) te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 866.768,00 kn ili 70,2 %, zbog više ostvarenih prihoda od šumskog doprinosa.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, naknade od koncesije, zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, vodni doprinos, doprinos za šume, spomeničku rentu, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada, komunalni doprinos, komunalnu naknadu te prihode od prodaje stambenih objekata i stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Ostvareni su u iznosu od 6.721.234,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima iznosi 47,1 %.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 7.224.856,00 kn. Odnose se na porez na dohodak od sredstava fiskalnog izravnjanja u iznosu od 5.767.808,00 kn, porez i pritez na dohodak ostvaren na području Općine u iznosu od 1.281.926,00 kn, porez na promet nekretnina u iznosu od 131.945,00 kn te općinske poreze u iznosu od 43.177,00 kn (porez na korištenje javnih površina u iznosu od 22.552,00 kn, porez na potrošnju u iznosu od 20.612,00 kn, ostali neraspoređeni prihodi od poreza u iznosu od 13,00 kn). Pritez porezu na dohodak uveden je po stopi od 10,0 %. Poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe radi naplate poreza obavlja Porezna uprava.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 4.147.813,00 kn odnose se na tekuće pomoći u iznosu od 821.701,00 kn i kapitalne pomoći u iznosu od 3.326.112,00 kn.

Kapitalne pomoći odnose se na pomoći Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju za rekonstrukciju tribina s građenjem nadstrešnice, rekonstrukciju parkirališta, nogometnog igrališta i građenje malonogometnog igrališta te rasvjete nogometnog igrališta (mjera 7 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima) u iznosu od 2.442.639,00 kn, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije za sufinanciranje projekta izgradnje nerazvrstane ceste – Psunjska ulica u iznosu od 408.945,00 kn, sufinanciranje radova i usluga za projekt obnove i održavanje nerazvrstane ceste – Ulica Stjepana Radića u iznosu od 350.000,00 kn i uslugu vođenja i pripreme provedbe postupka javne nabave u iznosu od 93.438,00 kn, iz županijskog proračuna za sufinanciranje konzervatorsko-arheoloških istraživanja srednjovjekovne utvrde Bijela stijena u iznosu od 20.000,00 kn te Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost za spremnike za odvojeno prikupljanje otpada (unos razlike) u iznosu od 11.090,00 kn. Općina je uključena u projekt financiran iz podmjere 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2020. U listopadu 2019. s Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju zaključen je ugovor o financiranju, prema kojem je utvrđen iznos potpore u vrijednosti od 5.779.078,00 kn. Intenzitet potpore je 100,0 % od ukupno prihvatljivih troškova. Odlukom o dodjeli sredstava iz srpnja 2020. dodijeljeni najviši iznos potpore nakon primjene finansijske korekcije iznosi 4.885.279,00 kn.

Do konca 2020. Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju je na temelju zahtjeva Općine uplatila predujam u iznosu od 2.442.639,00 kn, što čini 50,0 % odobrenih sredstava javne potpore. Do vremena obavljanja revizije Općina je putem Agroneta podnijela dva izvješća o napretku (statusu) projekta. Tekuće pomoći doznačene su iz državnog proračuna u iznosu od 423.520,00 kn (kompenzacijске mjere 254.690,00 kn, sufinanciranje nabave opreme za održavanje javnih površina 168.000,00 kn, elementarna nepogodu 830,00 kn), županijskog proračuna u iznosu od 175.350,00 kn za sufinanciranje troškova ogrjeva, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u iznosu od 124.096,00 kn za provedbu programa Pomoć u kući te Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 98.735,00 kn za program javnih radova.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 432.502,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 141.970,00 kn, zakupa poslovnih objekata i mjesnih domova u iznosu od 101.306,00 kn, koncesijske naknade za istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika u iznosu od 63.858,00 kn, naknade za pravo puta u iznosu od 54.553,00 kn i naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 46.562,00 kn. Prihodi od naknade za pravo puta ostvareni su na temelju Rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM) iz ožujka 2019., prema kojem je Hrvatski telekom d.d. infrastrukturni operator na području Općine te je obvezan Općini plaćati godišnju naknadu za pravo puta utvrđenu prema površini zemljišta uz primjenu naknade utvrđene odredbama Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17). Općina je u veljači 2020. otkazala ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama iz listopada 2008., prema kojem je ukupna godišnja naknada za pravo služnosti utvrđena u iznosu od 33.330,00 kn. Upravni spor s Hrvatskim telekomom d.d. okončan je donošenjem rješenja HAKOM-a i obavijesti HT-a o iznosu godišnje naknade za pravo puta u iznosu od 54.553,00 kn.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 2.101.106,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na doprinos za šume u iznosu od 1.482.602,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu od 540.622,00 kn i prihode s naslova refundacije štete u iznosu od 27.506,00 kn.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi odnose se na uplatu parničnih troškova temeljem pravomoćne presude u iznosu od 52.160,00 kn i povrat više uplaćenih sredstava za održavanje zgrada u iznosu od 552,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine ostvareni su u iznosu od 313.334,00 kn. Odnose se na prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu od 175.475,00 kn i prihode od prodaje stambenih objekata u iznosu od 137.859,00 kn (prodaja stambenih objekata u iznosu od 88.620,00 kn i prodaja stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 49.239,00 kn). Ugovori o prodaji poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države zaključeni su tijekom 2010. i 2011. na rok otplate od 15 godina. Stambeni objekti u vlasništvu Općine (kuća, vrt, dvorište, gospodarske zgrade) prodani su nakon procjene tržišne vrijednosti nekretnina i provedenog javnog natječaja.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.368.444,00 kn, što je 1.078.243,00 kn ili 9,6 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.250.038,00	1.000.773,00	80,1
2.	Materijalni rashodi	3.574.676,00	3.248.009,00	90,9
3.	Finansijski rashodi	31.712,00	25.054,00	79,0
4.	Subvencije	37.605,00	135.000,00	359,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	682.601,00	696.933,00	102,1
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	464.027,00	819.219,00	176,5
7.	Ostali rashodi	581.700,00	1.141.986,00	196,3
8.	Rashodi za nabavu nefinansijske imovine	4.667.842,00	5.301.470,00	113,6
	Ukupni rashodi	11.290.201,00	12.368.444,00	109,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	11.777.066,00	14.272.323,00	121,2
	Višak prihoda	486.865,00	1.903.879,00	391,0

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 5.301.470,00 kn ili 42,9 %, materijalni rashodi u iznosu od 3.248.009,00 kn ili 26,3 %, ostali rashodi u iznosu od 1.141.986,00 kn ili 9,2 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 1.000.773,00 kn ili 8,1 % ukupnih rashoda. Svi drugi rashodi (finansijski rashodi, subvencije, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna te naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade) iznose 1.676.206,00 kn i imaju udjel od 13,5 % u ukupnim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu znatno više ostvareni su rashodi za nabavu nefinansijske imovine za 633.628,00 kn ili 13,6 % (zbog radova rekonstrukcije i izgradnje sportske građevine u naselju Okučani u iznosu od 2.685.216,00 kn), ostali rashodi za 560.286,00 kn ili 96,3 % (zbog ostvarenih kapitalnih pomoći u iznosu od 458.057,00 kn i kapitalnih donacija u iznosu od 110.000,00 kn), naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade za 355.192,00 kn ili 76,5 % (zbog dodijeljenih pomoći za poticanje rješavanja stambenog pitanja mladih obitelji na području Općine u iznosu od 352.000,00 kn) te subvencije za 97.395,00 kn ili 259,0 % (zbog dodjele jednokratnih novčanih pomoći gospodarstvenicima i obrtnicima na području Općine za ublažavanje poteškoća u radu u vrijeme trajanja pandemije koronavirusa u iznosu od 105.000,00 kn). Znatno manje u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su materijalni rashodi za 326.667,00 kn ili 9,1 % (od čega značajnije ostali nespomenuti rashodi poslovanja za 258.516,00 kn ili 58,2 % i usluge tekućeg i investicijskog održavanja za 176.574,00 kn ili 17,3 %) te rashodi za zaposlene za 249.265,00 kn ili 19,9 % (najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za plaće zaposlenih na javnim radovima za 334.031,00 kn ili 79,6 %).

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.000.773,00 kn, a odnose sa na rashode za plaće u iznosu od 924.346,00 kn (brutoplaće 807.093,00 kn i doprinosi na plaće 117.253,00 kn) te ostale rashode za zaposlene (otpremnine, nagrade, naknade za godišnji odmor, jubilarne nagrade, dar djeci povodom Svetog Nikole, dar u naravi zaposlenicima) u iznosu od 76.427,00 kn. Rashodi za plaće odnose se na plaće za zaposlene u Jedinствenom upravnom odjelu Općine i dužnosnike u iznosu od 745.204,00 kn, na plaće zaposlenih na programu pružanja socijalnih usluga pomoći u kući u iznosu od 93.174,00 kn te na plaće zaposlenih na programu javnih radova u iznosu od 85.968,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.248.009,00 kn, a odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.398.819,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 484.051,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 339.041,00 kn (ostali nespomenuti rashodi poslovanja 185.932,00 kn, naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično 93.154,00 kn, reprezentacija 53.122,00 kn, članarine 6.833,00 kn) i naknade troškova zaposlenima u iznosu od 26.098,00 kn. U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za komunalne usluge (opskrba vodom, iznošenje i odvoz komunalnog otpada, deratizacija i dezinfekcija, dimnjakačarske i ekološke usluge, sredstva zajedničke pričuve za redovno održavanje zajedničkih uređaja i dijelova zgrada u kojima je Općina suvlasnik, usluge održavanja javnih površina, nerazvrstanih cesta, objekata odvodnje atmosferskih voda i prilaznih putova grobljima, vodni doprinos i naknada za uređenje voda) u iznosu od 1.072.695,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (održavanje građevinskih objekata, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, opreme, prijevoznih sredstava i ostale usluge tekućeg održavanja) u iznosu od 842.108,00 kn te intelektualne i osobne usluge (naknade temeljem ugovora o djelu, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja, geodetsko-katastarske i druge intelektualne usluge) u iznosu od 275.752,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 135.000,00 kn. Vrijednosno najznačajnije odnose se na jednokratne novčane pomoći gospodarstvenicima i obrtnicima na području Općine za ublažavanje poteškoća u radu u vrijeme trajanja pandemije koronavirusa u iznosu od 105.000,00 kn. Dodijeljene su na temelju Odluke Općinskog vijeća, donesene u svibnju 2020., kojom su utvrđeni uvjeti i postupak ostvarenja prava na novčanu pomoć, Pravilnika o postupku dodjele navedenih pomoći te javnog poziva objavljenog na mrežnim stranicama Općine. Dodijeljena je 21 jednokratna novčana pomoć u visini od 5.000,00 kn. Nadalje, subvencije u iznosu od 30.000,00 kn odnose se na pomoći poduzetnicima na temelju Programa poticanja obrtništva, poduzetništva i poljoprivrede na području Općine za 2020. U rujnu 2019. donesen je Program poticanja obrtništva, poduzetništva i poljoprivrede Općine Okučani od 2019. do 2021., kojim su utvrđeni programi koji će se provoditi, opis pojedinog programa te uvjeti i dokazi sposobnosti prijavitelja. Prema javnom pozivu objavljenom u siječnju 2020. na mrežnim stranicama Općine, u cilju poticanja razvoja poduzetništva Općina će subvencionirati troškove pokretanja gospodarske aktivnosti gospodarskih subjekata početnika, što uključuje nabavu opreme, troškove polaganja stručnih majstorskih ispita, troškove prekvalifikacije i doškolovanja, troškove pripreme i kandidiranja EU projekata. Visina potpore može iznositi 15.000,00 kn po jednom gospodarskom subjektu pri otvaranju obrta/poduzeća i još 5.000,00 kn po jednoj zaposlenoj osobi na neodređeno vrijeme. Na temelju prijedloga Povjerenstva za provođenje natječaja odobrena je isplata sredstava za sufinanciranje pokretanja gospodarske aktivnosti gospodarskih subjekata početnika trgovačkom društvu i keramičarskom obrtu, svakom po 15.000,00 kn. S korisnicima potpore zaključeni su ugovori kojim su utvrđene obveze Općine i korisnika potpore.

Rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 696.933,00 kn. Odnose se najvećim dijelom na pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 429.980,00 kn, prijenose proračunskom korisniku Općine za financiranje redovne djelatnosti u iznosu od 167.030,00 kn i tekuće pomoći općinskim proračunima u iznosu od 97.966,00 kn.

Pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna odnose se na pomoć Dječjem vrtiću Nova Gradiška temeljem Ugovora o financiranju rada Dječjeg vrtića u 2020. u iznosu od 339.682,00 kn, pomoć Općoj bolnici Nova Gradiška za nabavu medicinskog uređaja ergometra za potrebe odjela za opću internu medicinu u iznosu od 50.000,00 kn, Gradskom muzeju Nova Gradiška za nastavak arheoloških istraživanja lokaliteta Bijela stijena u iznosu od 30.000,00 kn te Osnovnoj školi Okučani za nabavu novog razгласa i dodatne opreme u iznosu od 10.298,00 kn. Proračunskom korisniku Općine prenesena su sredstva za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 156.000,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 11.030,00 kn. Tekuće pomoći općinskim proračunima odnose se na sredstva doznačena Općini Gornji Bogičevci u iznosu od 39.048,00 kn temeljem sporazuma o zajedničkom financiranju radova sanacije nerazvrstane ceste, Općini Stara Gradiška u iznosu od 30.899,00 kn temeljem sporazuma o međusobnim odnosima u organiziranju zajedničke službe komunalnog redarstva te Općini Staro Petrovo Selo u iznosu od 28.019,00 kn temeljem sporazuma u provedbi projekta Održivo prirodu podržimo.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 819.219,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na naknade za pomoć mladim obiteljima pri rješavanju stambenog pitanja na području Općine u iznosu od 352.000,00 kn, pomoć za ogrjev u iznosu od 176.400,00 kn, nabavu dodatnih i pomoćnih radnih materijala za učenike osnovne škole u Okučanima u iznosu od 102.101,00 kn, jednokratne novčane pomoći obiteljima i kućanstvima (pomoći za liječenje, sahrane, popravak instalacija, radi socijalnih uvjeta ostvarene na temelju zahtjeva korisnika i odluka načelnika u skladu s programom javnih potreba u području socijalne skrbi) u iznosu od 67.138,00 kn te naknade za rođenje djeteta i opremu za novorođenčad u iznosu od 60.000,00 kn. Ostale naknade građanima i kućanstvima u iznosu od 61.580,00 kn odnose se na sufinanciranje poljoprivrednicima troškova umjetnog osjemenjivanja životinja i troškova nabave električnog pastira za zaštitu usjeva od štete koju nanosi divljač u iznosu od 27.740,00 kn, stipendije i školarine u iznosu od 15.600,00 kn, sufinanciranje troškova prijevoza učenika srednjih škola u iznosu od 13.650,00 kn te pomoć obiteljima u plaćanju mjesecnog učešća za dječji vrtić u iznosu 4.590,00 kn. Pomoć obiteljima za podmirenje troškova stanovanja u iznosu od 352.000,00 kn odnosi se na pomoć za poticanje rješavanja stambenog pitanja mlađih obitelji na području Općine u iznosu od 350.000,00 kn te pomoć za podmirenje troškova priključka obiteljske kuće na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 2.000,00 kn. Programom mjera za poticanje rješavanja stambenog pitanja na području Općine, donesenim u rujnu 2019., utvrđeni su ciljevi i korisnici programa, mjere i uvjeti te postupak dodjele sredstava pri rješavanju stambenog pitanja na području Općine. Na temelju javnog poziva objavljenog na mrežnim stranicama Općine i prijedloga povjerenstva za provedbu javnog poziva, dodijeljeno je deset jednokratnih novčanih pomoći u visini od 35.000,00 kn. S korisnicima su zaključeni ugovori te su dostavljeni instrumenti osiguranja (zadužnica) i uknjižba vlasništva za kupljeni stambeni objekt te prijava prebivališta članova obitelji na adresu kupljenog stambenog objekta.

Pomoći obiteljima u plaćanju mjesecnog učešća za dječji vrtić ostvarene su na temelju odluke načelnika iz ožujka 2020., kojom su, zbog zatvaranja dječjeg vrtića u cilju prevencije širenja epidemije koronavirusa, roditelji djece s prebivalištem na području Općine oslobođeni obveze plaćanja mjesecnog učešća za ožujak 2020. Dječjem vrtiću Općina je doznačila sredstva u visini mjesecnog učešća roditelja 32 djece, polaznika vrtića.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 1.141.986,00 kn, a odnose se na tekuće donacije u iznosu od 493.100,00 kn, kapitalne donacije u iznosu od 190.000,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu od 458.057,00 kn te kazne, penale i naknade štete u iznosu od 829,00 kn.

Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na donacije dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 140.000,00 kn, sportskim društvima u iznosu od 109.000,00 kn, trgovačkom društvu za radijsku djelatnost u suvlasništvu Općine za provedbu djelatnosti javnog informiranja, programa i projekata radijske postaje Bljesak u iznosu od 72.000,00 kn, Gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 40.000,00 kn, udrugama građana u iznosu od 32.000,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu od 27.700,00 kn te političkim strankama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 29/19 i 98/19) u iznosu od 26.400,00 kn. Sredstva su dodijeljena korisnicima u skladu s donesenim programima javnih potreba u područjima kulture, sporta, obrazovanja, informiranja, religije i socijalne skrbi za 2020., nakon provedenih javnih natječaja ili izravno na temelju zaključenih ugovora o dodjeli donacije te odluka općinskog načelnika. Korisnici su dostavili izvješća o provedbi planiranih aktivnosti i utrošku dodijeljenih sredstava.

Kapitalne donacije odnose se na sufinanciranje energetske obnove višestambenih zgrada u iznosu od 110.000,00 kn te donacije vjerskim zajednicama za obnovu vjerskih objekata u iznosu od 80.000,00 kn. Općinsko vijeće je u prosincu 2020. donijelo Odluku o uvjetima, načinu i kriterijima sufinanciranja energetske obnove postojećih stambenih zgrada u Okučanima. Utvrđeno je da će Općina sufinancirati energetsku obnovu zgrade u vrijednosti do 50.000,00 kn (recipročno prema broju stanova) suvlasnicima koji su preko upravitelja zgrada podnijeli zahtjev za sufinanciranje i kojima su sredstva odobrena odlukom načelnika (na prijedlog Jedinstvenog upravnog odjela Općine nakon što provjeri podnesenu dokumentaciju i utvrdi da upravitelj zgrade u svojstvu podnositelja zahtjeva ostvaruje pravo na sufinanciranje prema odredbama spomenute Odluke). Odobrena su tri zahtjeva za energetsку obnovu i dodijeljena sredstva u iznosu od 110.000,00 kn (jedna zgrada 50.000,00 kn i dvije zgrade po 30.000,00 kn). Programom javnih potreba u područjima obrazovanja, kulture, sporta, informiranja, manifestacija i udruga građana za koja se sredstva izdvajaju iz proračuna Općine za 2020. (donesen u prosincu 2019. te dvije izmjene i dopuna Programa u svibnju i prosincu 2020.) planirane su kapitalne donacije Župi svetog Vida (završni radovi na stubištu i zvoniku) u iznosu od 40.000,00 kn i Srpskoj pravoslavnoj Crkvi za obnovu crkve u iznosu od 40.000,00 kn.

Kapitalne pomoći odnose se na vrijednost traktora darovanog trgovačkom društvu za komunalne djelatnosti u vlasništvu Općine u iznosu od 249.875,00 kn i prijenos sredstava trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju u suvlasništvu Općine (6,41 %) na temelju sporazuma o sufinanciranju otplate zajma Hrvatskih voda za financiranje vezano za projekt Unutarnje vode, potprojekt Regionalni vodoopskrbni sustav Davor-Nova Gradiška u iznosu od 208.182,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 5.301.470,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za izgradnju sportske građevine u naselju Okučani u iznosu od 2.685.216,00 kn, izgradnju cesta u iznosu od 1.414.682,00 kn, izradu studijske dokumentacije i aplikacijskog paketa za sufinanciranje Europske unije za aglomeraciju Okučani i završetak izgradnje II. faze građevina za javnu odvodnju naselja Okučani u iznosu od 297.360,00 kn, kupnju nekretnine za odlaganje komunalne opreme, uređaja i strojeva (poslovnog građevinskog objekta) u iznosu od 260.000,00 kn, izradu projektne dokumentacije za izgradnju poljoprivredno-gospodarskog inkubatora u iznosu od 185.000,00 kn, izgradnju trafostanice u Proizvodno-poslovnoj zoni Okučani i priključenje na elektroenergetsku mrežu u iznosu od 146.551,00 kn, izgradnju javne rasvjete u jednoj ulici i izradu projektne dokumentacije za modernizaciju javne rasvjete u iznosu od 93.788,00 kn te rashode za izradu projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta u Proizvodno-poslovnoj zoni Okučani u iznosu od 75.000,00 kn.

Ostvaren je višak prihoda tekuće godine u iznosu od 1.903.879,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosi 2.193.053,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 4.096.932,00 kn. Korištenje viška prihoda planirano je proračunom za 2021. i projekcijama za 2022. i 2023.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 80.016.243,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i krajem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i krajem 2020.

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
		2	3	
1.	Nefinancijska imovina	57.918.988,00	64.338.341,00	111,1
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	4.648.047,00	4.648.047,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	51.300.805,00	57.353.111,00	111,8
1.3.	Postrojenja i oprema	1.008.149,00	1.204.161,00	119,4
1.4.	Prijevozna sredstva	124.702,00	137.877,00	110,6
1.5.	Druga nefinancijska imovina	837.285,00	995.145,00	118,9
2.	Financijska imovina	14.237.458,00	15.677.902,00	110,1
2.1.	Novčana sredstva	2.401.395,00	3.811.047,00	158,7
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	330,00	82.525,00	25 007,6
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	8.634.100,00	8.634.100,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.016.060,00	3.033.623,00	100,6
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	113.532,00	32.673,00	28,8
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	72.041,00	83.934,00	116,5
Ukupno imovina		72.156.446,00	80.016.243,00	110,9
3.	Obveze	485.611,00	200.942,00	41,4
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	311.673,00	194.926,00	62,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	173.938,00	6.016,00	3,5
4.	Vlastiti izvori	71.670.835,00	79.815.301,00	111,4
Ukupno obveze i vlastiti izvori		72.156.446,00	80.016.243,00	110,9
Izvanbilančni zapisi		52.281,00	0,00	-

Krajem 2020. vrijednost nefinancijske imovine veća je u odnosu na stanje početkom godine za 6.419.353,00 kn ili 11,1 %, najvećim dijelom zbog ulaganja u građevinske objekte (najznačajnije u izgradnju sportske građevine i nerazvrstanih cesta).

Građevinski objekti iskazani u iznosu od 57.353.111,00 kn odnose se na vrijednost općinske zgrade s kinodvoranom, stanova, zgrada i poslovnih prostora u iznosu od 10.573.775,00 kn, cesta, semafora, poljskih putova, staza, parkirališta i nogostupa u iznosu od 10.601.130,00 kn te drugih građevinskih objekata (društveni domovi, dječji vrtić, mrtvačnica, spomenici, objekti javne vodoopskrbe, javna rasvjeta) u iznosu od 38.084.377,00 kn. Ispravak vrijednosti građevinskih objekata iskazan je u iznosu od 1.906.171,00 kn. Registrar imovine je ustrojen.

Općina je donijela Strategiju upravljanja imovinom za razdoblje od 2020. do 2026.

Vrijednosno značajnije druge građevinske objekte čine objekti javne vodoopskrbe i odvodnje nabavne vrijednosti od 20.904.310,00 kn. Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), koji je stupio na snagu u srpnju 2019., jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu postupile po odredbi članka 146. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (Narodne novine 56/13), dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima.

Odredbom članka 110. navedenog Zakona, propisano je da će Vlada Republike Hrvatske donijeti navedenu Uredbu u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu navedenog Zakona. Općinsko vijeće je u listopadu 2020. donijelo Odluku o prijenosu komunalnih vodnih građevina u vlasništvo javnog isporučitelja (Vodovod zapadne Slavonije d.o.o.) bez naknade. Tijekom obavljanja revizije komunalne vodne građevine prenesene su u vlasništvo javnog isporučitelja i isknjižene iz poslovnih knjiga za 2021.

Dionice i udjeli u glavnici odnose se na vrijednost udjela u temeljnog kapitalu trgovackog društva za obavljanje vodnih usluga u iznosu od 8.299.600,00 kn, trgovackog društva za komunalne djelatnosti u iznosu od 329.500,00 kn i trgovackog društva za radijsku djelatnost u iznosu od 5.000,00 kn.

Potraživanja su koncem 2020. iskazana u iznosu od 3.148.821,00 kn i u cijelosti su dospjela. Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 2.750.536,00 kn, zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu od 236.132,00 kn (zakup poslovnih prostora i najam stanova 170.461,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države 62.671,00 kn, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine 3.000,00 kn), potraživanja za poreze u iznosu od 230.972,00 kn (porez na tvrtku 74.498,00 kn, porez na potrošnju 71.318,00 kn, porez na promet nekretnina 56.132,00 kn, porez na korištenje javnih površina 29.024,00 kn) te druge prihode od nefinancijske imovine u iznosu od 144.045,00 kn. Porezna uprava nije dostavila Izvješće o provedenim mjerama naplate općinskih poreza. Općina je tijekom 2020. uputila jedanaest opomena dužnicima za komunalnu naknadu u iznosu od 42.253,00 kn, pet opomene za komunalni doprinos u iznosu od 17.508,00 kn, dvije opomene za naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u iznosu od 6.918,00 kn te dvije opomene za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Općine u iznosu od 2.000,00 kn. Za naplatu prihoda od komunalne naknade tijekom 2018. i 2019. upućene su 183 opomene u iznosu od 643.898,00 kn, a u 2015. pokrenuto je 19 ovršnih postupaka na nekretninama ovršenika u ukupnom iznosu od 133.918,00 kn. Do veljače 2021. naplaćena su potraživanja u iznosu od 196.477,00 kn ili 6,2 % dospjelih potraživanja.

Obveze su koncem 2020. iskazane u iznosu od 200.942,00 kn i u odnosu na stanje početkom godine manje su za 284.669,00 kn ili 58,6 %. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 194.926,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 6.016,00 kn.

Do veljače 2021. podmirene su obveze u iznosu od 194.926,00 kn ili 97,0 % ukupnih obveza.

U finansijskim izvještajima za 2020. nisu iskazani izvanbilančni zapisi. Ministarstvu regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Općina je izdala dvije bjanko-zadužnice u ukupnom iznosu od 1.000.000,00 kn za izvršenje Programa održivog razvoja lokalne zajednice i Poboljšanje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima nacionalne manjine te je od tri trgovačka društva primila instrumente osiguranja plaćanja u ukupnom iznosu od 650.000,00 kn za uredno ispunjenje ugovora i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku. Tijekom 2021. u poslovnim knjigama evidentirane su primljene i izdane bjanko-zadužnice u ukupnom iznosu od 1.650.000,00 kn te vrijednost sudskih sporova u tijeku u iznosu od 1.743.356,00 kn (Općina je tuženik u sudskim sporovima u vrijednosti od 1.549.285,00 kn, a tužitelj u sudskim sporovima u vrijednosti od 194.071,00 kn).

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače do 13. rujna 2021.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107. (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20)
4. Uputa o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.)
5. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
3. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, članak 3. (Narodne novine 78/15 i 102/19)
7. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
8. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, članak 49. (Narodne novine 20/18, 115/18 i 98/19)
9. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)

10. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, članak 27. (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 11/96, 11/97 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 68/98, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02)
11. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
12. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
13. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
14. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
15. Zakon o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19)
16. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
17. Zakon o udružama, članci 33. i 34. (Narodne novine 74/14, 70/17 i 98/19)
18. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15)
19. Zakon o sportu, članci 74. i 76. (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16 – ispravak, 98/19, 47/20 i 77/20)
20. Zakon o obveznim odnosima, članak 241. (Narodne novine 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)
21. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
23. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članak 49. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
24. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (siječanj 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama Općine. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje, rashode i javnu nabavu.

1. Računovodstveno poslovanje i finansijski izvještaji

1.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti odnose se na evidentiranje poslovnih promjena, popis imovine i obveza te finansijske izvještaje.

- Evidentiranje poslovnih promjena

Općina vodi dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige (knjigu službenih putovanja, knjigu izlaznih i ulaznih računa, knjigu blagajne, evidenciju korištenja službenih vozila, evidenciju potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova u tijeku, evidenciju primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih finansijskih instrumenata te analitička knjigovodstva dugotrajne nefinansijske imovine, potraživanja i obveza).

Vrijednost nefinansijske imovine evidentirana u glavnoj knjizi i iskazana u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. nije istovjetna podacima evidentiranim u analitičkoj evidenciji nefinansijske imovine. U analitičkoj evidenciji nefinansijske imovine ukupna vrijednost nefinansijske imovine evidentirana je u iznosu od 54.680.370,00 kn, a u glavnoj knjizi je evidentirana i u Bilanci na dan 31. prosinca 2020. iskazana u iznosu od 64.338.341,00 kn, što je 9.657.971,00 kn ili 17,6 % više.

Prema odredbi članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezno vode, između ostalog, analitičko knjigovodstvo dugotrajne imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima. Analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinansijske imovine je analitička knjigovodstvena evidencija stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički, iz čega proizlazi da podaci o dugotrajnoj nefinansijskoj imovini u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama trebaju biti istovjetni.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o vrijednosti nefinansijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi s podacima evidentiranim u analitičkoj evidenciji nefinansijske imovine kako bi podaci bili istovjetni, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Na području Općine nalazi se šest groblja, čija vrijednost nije procijenjena ni evidentirana u poslovnim knjigama odnosno iskazana u finansijskim izvještajima, a prema podacima iz zemljišnih knjiga, zemljišta na kojima se nalaze groblja u vlasništvu su Općine. Prema odredbama članaka 1. i 2. Zakona o grobljima, groblje je ograđeni prostor zemljišta na kojem se nalaze grobna mjesta, komunalna infrastruktura i u pravilu prateće građevine, a groblja su komunalni objekti u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalaze.

Grobljima na području Općine upravlja trgovačko društvo za komunalne djelatnosti u vlasništvu Općine.

Prema odredbama članaka 4. i 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati, između ostalog, podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavnoj vrijednosti) odnosno, po procijenjenoj vrijednosti. Ministarstvo financija donijelo je Uputu o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Obveznici primjene Upute su i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Spomenutom Uputom propisani su načini procjene imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama, a to su interna procjena, procjena ovlaštenog procjenitelja te procjena u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano niti moguće procjenjivati.

Državni ured za reviziju nalaže procijeniti vrijednost groblja u vlasništvu Općine te ih evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u finansijskim izvještajima.

U finansijskim izvještajima su ukupna potraživanja koncem 2020. iskazana u iznosu od 3.148.821,00 kn i u cijelosti su dospjela. Prema podacima iz analitičkih evidencija, potraživanja starosti do godinu dana iznose 289.932,00 kn, od jedne do tri godine 290.742,00 kn te starija od tri godine 2.568.147,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu od 2.385.957,00 kn, zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu od 236.132,00 kn te općinske poreze u iznosu od 230.972,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja za komunalnu naknadu iskazan je u iznosu od 364.579,00 kn, dok za druga potraživanja nije proveden ispravak vrijednosti.

Prema odredbi članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ispravak vrijednosti potraživanja provodi se na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana i pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom. Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Bez obzira na provođenje ispravka vrijednosti potraživanja u skladu s navedenim Pravilnikom, proračuni i proračunski korisnici moraju poduzimati sve potrebne mjere za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun, odnosno finansijski plan prema važećim propisima. U potpunosti ispravljena potraživanja zadržavaju se u bilančnoj evidenciji sve do trenutka prestanka postojanja pravne osnove za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati ispravak vrijednosti svih potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima nisu evidentirana i iskazana potraživanja u ukupnom iznosu od 2.177.014,00 kn, koja se odnose na potraživanja od pravnih i fizičkih osoba za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države na obročnu otplatu u iznosu od 1.713.623,00 kn, potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 458.141,00 kn i potraživanja za prihode od koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova u iznosu od 5.250,00 kn.

Potraživanja i obveze iskazani u glavnoj knjizi nisu ažurno i točno vođeni. Prema podacima evidentiranim u glavnoj knjizi, koncem 2020. iskazan je dugovni saldo obveza (preplata dobavljačima) u iznosu od 104.519,00 kn. Stanje potraživanja za komunalnu naknadu evidentirano u glavnoj knjizi manje je za 95.887,00 kn od stanja navedenih potraživanja u analitičkoj evidenciji. Na pojedinim računima potraživanja i obveza su u poslovnim knjigama evidentirane uplate kupaca i podmirenje obveza prema dobavljačima, a da nisu evidentirana potraživanja i obveze koja se odnose na navedene uplate odnosno isplate, zbog čega je stanje potraživanja i obveza netočno iskazano.

Prema odredbama članka 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina jesu resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Obveze su neizmirena dugovanja proračuna odnosno proračunskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čiju se namjenu očekuje odljev resursa. Imovina i obveze iskazuju se po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prodaju zemljišta u vlasništvu države, potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo i potraživanja za prihode od koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova. Također, nalaže obveze i potraživanja u poslovnim knjigama voditi ažurno kako bi podaci o obvezama i potraživanjima bili točni.

U pojedinim slučajevima nabavljena nefinancijska imovina evidentirana je u iznosu manjem od ostvarenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine. Navedeno se odnosi na dio situacija i računa za radove i usluge vezano za rekonstrukciju i izgradnju nerazvrstanih cesta i sportske građevine koji su u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine evidentirani u iznosu od 1.016.050,00 kn, a povećanje vrijednosti nefinancijske imovine za navedena ulaganja evidentirano je u iznosu od 812.840,00 kn, što je manje za 203.210,00 kn. Nadalje, nije evidentirano povećanje vrijednosti nefinancijske imovine za nabavljeni klima-uređaj, a rashodi su evidentirani u iznosu od 3.850,00 kn.

Prema odredbama članka 57. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi za nabavu nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave i evidentiraju na sljedeći način: nabava nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinancijske imovine u skupini 24 i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinancijske imovine u razredu 4. Istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira se nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91.

Ulaganja u izgradnju sportske građevine u vrijednosti od 2.685.218,00 kn, koja su započela u 2020., evidentirana su preko računa imovine u pripremi, a koncem godine evidentirano je povećanje vrijednosti imovine u uporabi u visini ispostavljenih privremenih situacija, iako radovi nisu završeni i objekt nije stavljen u uporabu. Dugotrajna nefinancijska imovina u razdoblju stjecanja sve do trenutka aktiviranja (stavljanja u uporabu) treba se iskazivati kao imovina u pripremi. Prema odredbi članka 28. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi sadrži ulaganja u tijeku izrade ili nabave imovine.

Nakon što se utvrde svi troškovi nabave i završi proces nabave, u trenutku stavljanja imovine u uporabu, ukupna nabavna vrijednost s računa imovine u pripremi prenosi se na odgovarajući račun imovine u uporabi. Istovremeno, obavlja se evidentiranje u pomoćnoj knjizi dugotrajne nefinancijske imovine. Stavljanjem imovine u uporabu obračunava se ispravak vrijednosti imovine.

Državni ured za reviziju nalaže nabavljenu nefinancijsku imovinu evidentirati u visini ostvarenih rashoda za nabavu nefinancijske imovine, evidentirati ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine na računima dugotrajne imovine u pripremi, a nakon završetka nabave i stavljanja u uporabu evidentirati na računima imovine u uporabi, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema Izvještaju po vrstama poreza i priteza na dohodak za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020., koji je dostavila Financijska agencija (Fina), prihodi od poreza i priteza porezu na dohodak ostvareni su u iznosu od 6.770.111,00 kn (od čega se na prihode od fiskalnog izravnjanja odnosi 5.767.808,00 kn, porez i pritez na dohodak 1.231.713,00 kn te povrat poreza i priteza po godišnjoj prijavi 229.410,00 kn), a u poslovnim knjigama Općine su evidentirani i u finansijskim izvještajima za 2020. iskazani prihodi od poreza i priteza porezu na dohodak u iznosu od 7.049.734,00 kn, što je više za 279.623,00 kn. Zbog navedenog je višak prihoda za 2020. iskazan u finansijskim izvještajima više za 279.623,00 kn.

Prema odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže podatke o ostvarenim prihodima od poreza i priteza porezu na dohodak uskladiti s izvješćem Financijske agencije.

U poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima za 2020., u okviru skupine računa druga nespomenuta potraživanja, iskazana su potraživanja za danu kratkoročnu pozajmicu u ožujku 2020. Lokalnoj akcijskoj grupi zapadna Slavonija u iznosu od 65.500,00 kn, a trebalo ih je iskazati u okviru skupine računa potraživanja za dane pozajmice. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 33. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojem skupina računa 13 – potraživanja za dane zajmove obuhvaća dane zajmove klasificirane na tuzemne i inozemne, prema ročnosti (kratkoročne i dugoročne) te prema primateljima.

U poslovnim knjigama rashodi u ukupnom iznosu od 1.103.957,00 kn nisu evidentirani na računima propisanim Računskim planom, što je utjecalo na strukturu rashoda i visinu imovine iskazanih u finansijskim izvještajima. U okviru rashoda za komunalne usluge evidentirani su rashodi u iznosu od 694.491,00 kn, koji se odnose na usluge održavanja javnih površina, nerazvrstanih cesta, objekata odvodnje atmosferskih voda i prilaznih putova grobljima te ih je trebalo evidentirati u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja.

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine evidentirani su rashodi za izgradnju javne odvodnje u iznosu od 297.360,00 kn, a u okviru rashoda za održavanje građevinskih objekata evidentirani su rashodi za održavanje objekata vodoopskrbe u iznosu od 46.618,00 kn, odnosno ukupno 343.978,00 kn. Navedeni rashodi odnose se na potpore trgovačkom društvu u djelomičnom vlasništvu Općine, javnom isporučitelju vodnih usluga, za sufinanciranje objekata u vlasništvu trgovačkog društva te ih je trebalo evidentirati u okviru kapitalnih pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru. U okviru tekućih pomoći općinskim proračunima evidentirani su rashodi koji se odnose na sredstva doznačena Općini Gornji Bogićevci u iznosu od 39.048,00 kn temeljem sporazuma o zajedničkom financiranju radova sanacije nerazvrstane ceste te ih je trebalo evidentirati u okviru kapitalnih pomoći općinskim proračunima. U okviru naknada građanima i kućanstvima evidentirani su rashodi u iznosu od 26.440,00 kn, koji se odnose na rashode za umjetno osjemenjivanje domaćih životinja te doznake poljoprivrednicima za nabavu električnog pastira za zaštitu usjeva od štete koju nanosi divljač te ih je trebalo evidentirati u okviru rashoda za subvencije poljoprivrednicima.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže dane kratkoročne pozajmice te rashode evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza za 2020. je obavljen, ali nije cjelovit. Potraživanja i obveze nisu popisani pojedinačno po dužnicima i vjerovnicima, nego po skupinama računa iz Računskog plana. Popisom imovine i obveza utvrđena je vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 54.649.050,00 kn, u glavnoj knjizi evidentirana je vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 64.338.341,00 kn, što je 9.689.291,00 kn više, a u analitičkoj evidenciјi vrijednost nefinancijske imovine iskazana je u iznosu od 54.680.370,00 kn. Prije popisa nije usklađeno stanje nefinancijske imovine u analitičkim evidencijama i glavnoj knjizi, što je trebalo učiniti. Povjerenstvo za popis nije usporedilo stanje utvrđeno popisom nefinancijske imovine i potraživanja s knjigovodstvenim stanjem te utvrdilo razloge neusklađenosti podataka i predložilo rješenje. Knjigovodstveno stanje nefinancijske imovine nije usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Popisom imovine i obveza utvrđena su potraživanja za zakup državnog poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 62.671,00 kn, a u glavnoj knjizi evidentirana su u iznosu od 39.341,00 kn, što je 23.330,00 kn manje.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, popis imovine i obveza mora se sastaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija, iz prosinca 2015., uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Osnovna svrha popisa je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza, prema kojem se knjigovodstvena stanja usklađuju s popisom odnosno stvarnim stanjem kako bi godišnji finansijski izvještaji bili realni i objektivni. Prema navedenoj Uputi, zadaće povjerenstva su, između ostalog, obaviti popis imovine i obveze i utvrditi stvarno stanje, utvrditi razlike između stvarnog stanja utvrđenog popisom i knjigovodstvenog stanja imovine, odnosno stanja po posebnim evidencijama te razloge nastalih razlika i predložiti način postupanja s utvrđenim viškovima i manjkovima.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o obavljanju popisa te uskladiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem utvrđeno popisom.

- Finansijski izvještaji

Općina je sastavila propisane finansijske izvještaje. Finansijski izvještaji za 2020. dostavljeni su nadležnim institucijama u propisanom roku.

Podaci o vrijednosti obveza i vlastitih izvora iskazani u finansijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi. U finansijskim izvještajima su vlastiti izvori iskazani 305.459,00 kn manje od evidentiranih u glavnoj knjizi, a obveze su iskazane 305.461,00 kn više od obveza evidentiranih u glavnoj knjizi. U glavnoj knjizi, koncem 2020. evidentirano je dugovno stanje obveza (preplata dobavljačima i drugim vjerovnicima) u iznosu od 104.519,00 kn (jer je u trenutku plaćanja pojedinih obveza evidentirano smanjenje obveza za koje u vrijeme nastanka obveze nije evidentirano povećanje obveza), a u finansijskim izvještajima iskazane su obveze u iznosu od 200.942,00 kn. Vrijednosno najznačajnije smanjenje plaćenih obveza za koje u vrijeme nastanka obveze nije evidentirano povećanje obveza odnosi se na uplate sredstava u državni proračun za povrat sredstava isplaćenih iz državnog proračuna za povrat poreza na dohodak po godišnjoj prijavi u iznosu od 279.623,00 kn.

Provjera knjiženja poslovnih događaja te utvrđivanje neusuglašenosti i/ili neobičnih stavaka prije sastavljanja finansijskih izvještaja za 2020. nije obavljena (primjerice, usuglašenost pomoćnih knjiga sa statkama glavne knjige, preplata na računima obveza, usuglašenost evidentiranih prihoda od poreza i prireza porezu na dohodak s izvještajem Finansijske agencije).

Prema odredbi članka 3. Pravilnika o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha finansijskih izvještaja jest dati informacije o finansijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže prije sastavljanja finansijskih izvještaja provesti naknadne provjere evidentiranih poslovnih promjena, kako bi se osigurali preduvjeti za sastavljanje finansijskih izvještaja s točnim podacima o finansijskom položaju i poslovanju Općine.

- 1.2. *Općina je prihvatile naloge Državnog ureda za reviziju koji se odnose na računovodstveno poslovanje i finansijske izvještaje. U Očitovanju navodi da će uskladiti podatke o vrijednosti nefinansijske imovine evidentirane u glavnoj knjizi s podacima evidentiranim u analitičkoj evidenciji nefinansijske imovine kako bi podaci bili istovjetni.*

Navodi da su u lipnju 2021. naručili i dobili elaborat o tržišnoj vrijednosti groblja te se obvezuju iskazati vrijednost groblja u finansijskim izvještajima za 2021. Također, navodi da su potraživanja za prodaju zemljišta u vlasništvu države te potraživanja za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo evidentirana u poslovnim knjigama tijekom obavljanja revizije, a potraživanja za prihode od koncesije za obavljanje dimnjačarskih poslova evidentirana su u početno stanje za 2021. Nadalje, obrazlaže da su tijekom 2021. nabavljenu nefinansijsku imovinu evidentirali u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te podatke o ostvarenim prihodima od poreza i prikeza porezu na dohodak uskladili s izvešćem Financijske agencije

2. Rashodi

- 2.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.368.444,00 kn, što je 1.078.243,00 kn ili 9,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju rashodi za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 5.301.470,00 kn ili 42,9 %, materijalni rashodi u iznosu od 3.248.009,00 kn ili 26,3 %, ostali rashodi u iznosu od 1.141.986,00 kn ili 9,2 % te rashodi za zaposlene u iznosu od 1.000.773,00 kn ili 8,1 % ukupnih rashoda.
- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.000.773,00 kn, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 807.093,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 117.253,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu od 76.427,00 kn. U Jedinstvenom upravnom odjelu zaposlena su četiri službenika. U okviru ostalih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za nagrade za radne rezultate u iznosu od 20.000,00 kn. Na temelju odluka općinskog načelnika, u 2020. su svakom zaposleniku Jedinstvenog upravnog odjela isplaćene nagrade za radne rezultate ukupno u iznosu od 5.000,00 kn. Nagrade su isplaćene na temelju Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20 i 1/21), prema kojem se nagrade za radne rezultate i drugi oblici dodatnog nagrađivanja radnika (dodatna plaća, dodatak uz mjesecnu plaću i slično) ne smatraju oporezivim primicima ako se isplaćuju u iznosu do 5.000,00 kn godišnje. Prema odredbama članka 31. Pravilnika o unutarnjem redu Jedinstvenog upravnog odjela Općine, službeniku pripada godišnja prigodna nagrada (regres za korištenje godišnjeg odmora, božićnica i drugo) i nagrada za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (dodatna plaća, dodatak uz mjesecnu plaću) u visini neoporezivog iznosa propisanog Pravilnikom o porezu na dohodak. O visini nagrada odlučuje općinski načelnik u skladu s proračunskim sredstvima planiranim za navedenu namjenu.

Unutarnji akt kojim bi bili utvrđeni kriteriji i mjerila za obračun i isplatu dodatka za uspješnost na radu nije donezen. Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi propisana je mogućnost isplate dodatka za uspješnost u radu za iznadprosječne rezultate u radu službenika i namještenika, uz određene uvjete i kriterije te način isplate dodatka za uspješnost na radu, a Pravilnikom o porezu na dohodak utvrđena je visina neoporezivog iznosa nagrade za postignute rezultate odnosno dodatnog nagrađivanja.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktima utvrditi kriterije i mjerila za obračun i isplatu dodatka za uspješnost na radu za iznadprosječne rezultate u radu na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

- Komunalne djelatnosti

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 1.654.192,00 kn. Odnose se na održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 752.985,00 kn (investicijsko održavanje 534.610,00 kn i tekuće održavanje 218.375,00 kn), održavanje čistoće javnih površina u iznosu od 374.427,00 kn, održavanje javne rasvjete u iznosu od 286.566,00 kn (električna energija 245.566,00 kn i usluge održavanje 41.000,00 kn), održavanje javnih površina u iznosu od 116.645,00 kn, održavanje objekata odvodnje atmosferskih voda u iznosu od 79.269,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 31.350,00 kn te postavljanje i skidanje blagdanskih ukraša u iznosu od 12.950,00 kn.

Poslove investicijskog održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete te dio poslova tekućeg održavanja nerazvrstanih cesta, javnih površina i objekata odvodnje atmosferskih voda u ukupnom iznosu od 902.722,00 kn obavljale su pravne osobe koje su odabrane na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave prikupljanjem ponuda ili izravnom pogodbom u skladu s odredbama Pravilnika o jednostavnoj nabavi, a sve druge poslove održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 751.470,00 kn obavljalo je trgovačko društvo za obavljanje komunalnih djelatnosti u vlasništvu Općine.

U prosincu 2019. s trgovačkim društvom za obavljanje komunalnih djelatnosti u vlasništvu Općine zaključen je Ugovor o obavljanju komunalnih poslova u 2020., kojim je ugovoren obavljanje poslova odvodnje atmosferskih voda, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, postavljanje i skidanje svjetlećih lampi i ukraša za Božić i novogodišnje blagdane. Ugovorena je vrijednost pojedine vrste planiranih poslova (prema procjeni troškova iz Programa održavanja komunalne infrastrukture) odvodnje atmosferskih voda, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, postavljanje i skidanje svjetlećih lampi i ukraša za Božić i novogodišnje blagdane. Ugovoren je da su obujam i količina radova ograničeni okvirnim iznosom finansijskih sredstava predviđenih u namjenskoj stavci proračuna za 2020. koja iznosi 720.000,00 kn, a koji može biti izmijenjen rebalansom proračuna. Ugovoren je obračun prema stvarno izvedenim radovima i plaćanje u roku od 25 dana, a nije ugovoren količina (opseg radova nije utvrđen ni Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2020.) i jedinična cijena pojedinih radova. Obračun i naplata radova obavlja se na temelju izvršenih radova i prema utvrđenom cjeniku komunalnih usluga (za cjenik je suglasnost dao općinski načelnik u listopadu 2018.).

Poslovi održavanja javne rasvjete, za koje su rashodi ostvareni u iznosu od 41.000,00 kn, povjereni su pravnoj osobi izravnom pogodbom u skladu s odredbama Pravilnika o jednostavnoj nabavi. U siječnju 2020. zaključen je ugovor s izvoditeljem usluga održavanja javne rasvjete, kojim je utvrđeno da se izvoditelj obvezuje obavljati poslove održavanja javne rasvjete za 2020. u skladu s troškovnikom koji je prilog ugovoru.

Uvidom u priloženu dokumentaciju utvrđeno je da ponudbeni troškovnik sadrži jedinične cijene materijala za održavanje te cijene sata rada strojeva i djelatnika na poslovima održavanja.

Utvrđeno je da će stvarne i potrebne količine radova i materijala na redovnom održavanju javne rasvjete naručitelj i izvoditelj utvrditi dogovorno, na zahtjev naručitelja. Ugovoren je plaćanje u roku od 30 dana od dana ispostavljanja računa za obavljene poslove te jamstveni rok za obavljene poslove u trajanju od 12 mjeseci (osim za žarulje). Ugovorom i ponudbenim troškovnikom nisu utvrđeni opseg i vrijednost ugovorenih poslova te nije ugovorenjamstvo izvoditelja o ispunjenju ugovora. Obračun i naplata radova obavlja se na temelju izvršenih radova i prema ugovorenim cijenama (iz ponudbenog troškovnika).

Prema odredbama članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži: komunalne djelatnosti za koje se sklapa ugovor, vrijeme na koje se sklapa ugovor, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora.

Državni ured za reviziju nalaže ugovor s trgovačkim društvom u vlasništvu Općine i ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključivati sa svim elementima propisanim odredbama navedenog Zakona.

- Nabava poslovnog objekta

U okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine iskazani su rashodi za nabavu poslovnog objekta (u naravi dvorište s 2 287 m² i zgrada s 557 m²) u iznosu od 260.000,00 kn. U lipnju 2020. Općina je na temelju Odluke o davanju suglasnosti za kupovinu nekretnine, koju je Općinsko vijeće donijelo u rujnu 2019., s prodavateljem (fizička osoba) zaključila ugovor o kupoprodaji nekretnine ukupne površine 2 844 m². Cijena je ugovorena u iznosu od 260.000,00 kn. Odlukom je određeno da će se cijena nekretnine utvrditi po procijenjenoj tržišnoj vrijednosti zemljišta, koju će utvrditi vještak za procjenu vrijednosti nekretnina. Procjena vještaka nije dostavljena u postupku obavljanja revizije, a dostavljeno je Izvješće stečajnog upravitelja, prema kojem je predmetna nekretnina dio stečajne mase, odnosno u vlasništvu je stečajnog dužnika, a procijenjena tržišna vrijednost iznosi 447.442,96 kn. Imovinu stečajnog dužnika, između ostalog i predmetnu nekretninu, procijenio je stalni sudski vještak. Trgovačko društvo u stečaju brisano je iz sudskog registra te je u lipnju 2017. upisana stečajna masa nastala iza trgovačkog društva u stečaju. Na prvoj i drugoj elektroničkoj javnoj dražbi nije bilo zainteresiranih kupaca za predmetnu nekretninu. Općina je nekretninu kupila od fizičke osobe koja ju je neposredno prije stekla kupnjom na trećoj elektroničkoj javnoj dražbi koju je provodila Fina u postupku prodaje imovine stečajnog dužnika, a kojoj je u listopadu 2019. pristupila i Općina. Postupak u ime Općine vodio je opunomoćenik (odvjetnički ured). Ponude na javnoj dražbi prikupljale su se elektroničkim putem od 18. prosinca 2019. do 3. siječnja 2020. Početna cijena za nadmetanje iznosila je 111.861,00 kn. Za sudjelovanje na elektroničkoj dražbi Općina je uplatila jamčevinu u iznosu od 10.702,00 kn. Međutim, jamčevina je uplaćena na pogrešni predmet prodaje te Općina nije mogla sudjelovati na dražbi. U pozivu Fine na sudjelovanje u elektroničkoj javnoj dražbi, između ostalog, navedeno je da je uplatitelj jamčevine dužan nakon uplate jamčevine, a prije početka nadmetanja, u servisu e-Dražba provjeriti je li vidljivo nadmetanje za koje je upatio jamčevinu, što je znak da je uplata jamčevine primljena i evidentirana na računu Fine. Iz navedenog proizlazi da kontrola uplate jamčevine nije provedena odnosno da je učinjen propust u kontroli.

Opunomoćenik je uložio žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske koja je odbijena kao neosnovana te je u ožujku 2020. riješeno da je nakon treće elektroničke javne dražbe ponuditelj (fizička osoba) ponudio najveću cijenu u iznosu od 115.861,00 kn i da su ispunjene pretpostavke da mu se dosude nekretnine. Općini je vraćena jamčevina u siječnju 2021.

S obzirom na to da je Općina zbog učinjene pogreške propustila sudjelovati na dražbi te da je navedenu nekretninu kupila za 260.000,00 kn, iz proračuna je za navedenu namjenu izdvojeno 144.139,00 kn više od postignute cijene na elektroničkoj dražbi. Prema odredbi članka 11. Zakona o proračunu, proračunska sredstva moraju se koristiti u skladu s načelima dobrog finansijskog upravljanja, a posebno s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti.

Odlukom o davanju suglasnosti za kupnju nekretnine, koju je donijelo Općinsko vijeće, nije utvrđen razlog kupnje nekretnine. Prema obrazloženju Općine, nekretnina je potrebna za odlaganje komunalne opreme, uređaja i strojeva (spremnika za odvojeno prikupljanje otpada) koje je Općini isporučio Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti do isporuke krajnjim korisnicima, odnosno stanovnicima Općine. Prije kupnje nekretnine Općina nije provela stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti navedenih ulaganja iz koje bi bili vidljivi sadašnji i budući troškovi ulaganja te iskoristivost odnosno potrebe za kupnjom navedene nekretnine. Odredbom članka 45. Zakona o proračunu, propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obvezu po investicijskim projektima tek po provedenom stručnom vrednovanju, ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

Državni ured za reviziju nalaže prije kupnje nekretnina, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata (do donošenja uredbe), provoditi stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta kako bi se proračunska sredstva koristila prema načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

- 2.2. Općina je prihvatile naloge Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da će u što kraćem roku unutarnjim aktima utvrditi kriterije i mjerila za obračun i isplatu dodatka za uspješnost na radu za iznadprosječne rezultate u radu te ugovor s trgovačkim društvom u vlasništvu Općine i ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključivati sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Također, navodi da će prije kupnje nekretnina, prema vlastitoj metodologiji pripreme, ocjene i izvedbe investicijskih projekata (do donošenja uredbe), provoditi stručno vrednovanje, ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta.

3. Javna nabava

- 3.1. Općina je donijela Plan nabave za 2020. te 16 izmjena i dopuna Plana, prema kojima je planirana nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 3.524.569,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, od čega otvorenim postupkom javne nabave 1.273.950,00 kn, a postupcima jednostavne nabave 2.250.619,00 kn.

U Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske objavljen je Plan nabave, izmjene i dopune Plana nabave te Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Registrar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma se ažurira i sadržava sve potrebne elemente. Na mrežnim stranicama Općine objavljen je popis gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik Općine ili s njim povezane osobe u sukobu interesa te Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., na temelju provedenih otvorenih postupaka javne nabave zaključena su dva ugovora za nabavu radova ukupne vrijednosti od 4.879.712,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (za radove na rekonstrukciji i izgradnji sportske građevine u naselju Okučani u vrijednosti od 3.789.191,00 kn te za radove na izgradnji nerazvrstane ceste u Okučanima – Psunjska ulica u vrijednosti od 1.090.521,00 kn).

Postupcima jednostavne nabave obuhvaćena je nabava roba u vrijednosti od 937.992,00 kn, usluga u vrijednosti od 2.225.729,00 kn i radova u vrijednosti od 629.379,00 kn, odnosno ukupno 3.793.100,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Pregledano je 12 predmeta nabave u vrijednosti od 6.403.674,00 kn ili 73,8 % ukupne vrijednosti nabave. Odnose se na nabavu radova na rekonstrukciji i izgradnji sportske građevine u naselju Okučani i nabavu radova na izgradnji nerazvrstane ceste u Okučanima – Psunjska ulica u vrijednosti od 4.879.712,00 kn na temelju dva otvorena postupka nabave te nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 1.523.962,00 kn na temelju deset postupaka jednostavne nabave.

Od pregledanih deset postupaka jednostavne nabave, tri se odnose na nabavu predmeta nabave pojedinačne vrijednosti manje od 70.000,00 kn, a sedam na nabavu predmeta nabave pojedinačne vrijednosti veće od 70.000,00 kn. Tri postupka jednostavne nabave predmeta nabave pojedinačne vrijednosti manje od 70.000,00 kn odnose se na nabavu usluga stručnog nadzora, izrade projektne dokumentacije te sustavne preventivne deratizacije u vrijednosti od 127.000,00 kn. Pri nabavi spomenutih roba, radova i usluga u postupcima jednostavne nabave, pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adresu jednog gospodarskog subjekta i prikupljena je po jedna ponuda.

Sedam postupaka jednostavne nabave predmeta nabave pojedinačne vrijednosti veće od 70.000,00 kn odnosi se na nabavu usluga izrade projektne dokumentacije za izgradnju poljoprivredno-gospodarskog inkubatora u Proizvodno-poslovnoj zoni Okučani, usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova rekonstrukcije i izgradnje sportske građevine u naselju Okučani, opskrbe električnom energijom, nabavu rabljenog traktora, radova obnove i izvanrednog održavanja nerazvrstane ceste u Ulici Stjepana Radića u Okučanima, radnih materijala za nastavu za učenike Osnovne škole Okučani te radova obnove i izvanrednog održavanja kolnika Ulice Grigora Viteza i spoja na Ulicu 121. brigade HV u vrijednosti od 1.396.962,00 kn. Pri nabavi spomenutih roba, radova i usluga u postupcima jednostavne nabave pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese tri gospodarska subjekta. U jednom postupku prikupljene su tri ponude, u četiri postupka prikupljene su dvije ponude, a u dva postupka po jedna ponuda. Rok za dostavu ponuda bio je u jednom postupku pet dana, a u šest postupaka od osam do 13 dana. Kriterij odabira ponuda bila je najniža cijena. Pozivi za dostavu ponuda nisu objavljivani na mrežnim stranicama Općine.

Vrijednost jednostavne nabave izdavanjem narudžbenica ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom prema vlastitom izboru iznosila je 1.940.014,00 kn, što čini 22,4 % ukupne vrijednosti nabave i 51,1 % ukupne vrijednosti jednostavne nabave.

Prema Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave, postupak jednostavne nabave za predmete nabave čija je procijenjena vrijednosti manja od 70.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice od ovlaštene osobe, jednom gospodarskom subjektu, po vlastitom izboru. Jednostavnu nabavu procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za nabavu roba i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn za nabavu radova naručitelj provodi pozivom za dostavu ponuda prema najmanje tri gospodarska subjekta. Iznimno, poziv za dostavu ponuda može se uputiti samo jednom gospodarskom subjektu. Rok za dostavu ponuda je najmanje tri dana od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda, a kriterij za odabir ponude je najniža cijena ili ekonomski najpovoljnija ponuda (relativni značaj pojedinih kriterija odredit će se u pozivu za dostavu ponuda). Za bilo koji predmet nabave može se objaviti poziv za dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine i/ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Općina općim aktima ne promiče potpunu i otvorenu konkurentnost postupaka nabave. Pri donošenju Pravilnika o provedbi postupaka jednostavne nabave nisu uzeta u obzir pojedina temeljna načela javne nabave, a osobito načelo transparentnosti (dostupnost informacija o nabavi za sve zainteresirane ponuditelje, dokumentiranost postupka nabave, mjere da se učinkovito spriječi, prepozna i ukloni sukob interesa, što obuhvaća i obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa), načelo jednakog tretmana svih gospodarskih subjekata (omogućiti svim potencijalnim ponuditeljima sudjelovanje u postupcima nabave pod jednakim uvjetima) i načelo tržišnog natjecanja.

Pragovi vrijednosti nabave roba, radova i usluga utvrđeni navedenim Pravilnikom koji omogućuju nabavu izravnim ugovaranjem previsoko su postavljeni. Također, nije utvrđena obveza objave poziva na mrežnim stranicama Općine, a u slučaju upućivanja poziva za dostavu ponuda utvrđen je kratak rok za dostavu ponuda. Nadalje, nisu utvrđeni uvjeti i pravila za izbor gospodarskog subjekta koji će osigurati nabavu po najnižoj cijeni ponude uz odgovarajuću kvalitetu te nije određeno da zaposlenik koji provodi postupke jednostavne nabave treba potpisati izjavu o postojanju odnosno nepostojanju sukoba interesa.

Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Načela javne nabave propisana odredbama članka 4. navedenog Zakona su načelo slobode kretanja robe, slobode poslovnog nastana, slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja, razmjernosti i načelo transparentnosti. Naručitelj je obvezan primjenjivati odredbe Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Državni ured za reviziju preporučuje općim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost svih postupaka nabave utvrđivanjem niže procijenjene vrijednosti robe, radova i usluga koje se mogu nabaviti izravnim ugovaranjem u postupcima jednostavne nabave. Preporučuje Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave utvrditi obvezu objave poziva za dostavu ponuda na mrežnim stranicama Općine, utvrditi primjerene rokove za dostavu ponuda te uvjete i pravila za izbor gospodarskog subjekta koji će osigurati nabavu po najnižoj cijeni ponude uz odgovarajuću kvalitetu.

Preporučuje utvrditi obvezu potpisivanja izjave o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa te je ažurirati bez odgađanja ako nastupe promjene.

- 3.2. Općina je prihvatile preporuke Državnog ureda za reviziju koje se odnose na javnu nabavu. U Očitovanju navodi da će nastojati u vrlo kratkom roku otkloniti navedene nepravilnosti.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Općine za 2013., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalozima.

U tablici u nastavku navode se nalozi iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje i računovodstveno poslovanje	2013.	Donositi proračun u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	prosinac 2014.	provedeno
2.		2013.	Evidentirati udjele u glavnici trgovачkih društava u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	prosinac 2014.	provedeno
3.	Prihodi	2013.	Poduzimati raspoložive mјere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	prosinac 2014.	provedeno
4.		2013.	Donositi program utroška sredstava šumskog doprinosa u skladu s odredbama Zakona o šumama.	prosinac 2014.	provedeno
5.		2013.	Donositi program utroška sredstava od naknade za nezakonito izgrađene zgrade u prostoru u skladu s odredbama Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama.	prosinac 2014.	provedeno
6.		2013.	Isplatu plaća obavljati u skladu s odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.	ožujak 2015.	provedeno
7.		2013.	Donijeti Pravilnik o unutarnjem redu u skladu s odredbama Uredbe o klasifikaciji radnih mјesta u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.	ožujak 2015.	provedeno
8.		2013.	Obavljanje komunalnih djelatnosti ustupati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom Općinskog vijeća.	ožujak 2015.	provedeno

- 1.2. *Općina je suglasna sa statusom naloga iz prošle revizije.*